

ԲԱՐՈՒ 30

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

ԲԱՐՈՒ 30

DIRECTION DU JOURNAL

MEDJMOUA-I-AHBAR

65, Grand'rua de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԱՆԻ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ ՍԵՆՏԵՐԻ
Բարձրագույն խորհուրդ 60 30
Թարգմանչի 85 45
Մեխանիկական խորհուրդ 20 10

ՉԵՐԿԵՆԿԱՆ ԴԵ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ
ԿԻՆԵՄԱՏԻԿԱՆ ՆԵՐՈՒՆԻՐ
Իրանի խորհուրդի բաղադրությունը :

مجموعه اخبار
کتابخانه تقسیم جاده سی و نهم

ԿՆԵՐԱՄԱՐՏ ՅՈՂՈՒՄԱԳԻՐ ՄԸ

ԵՒ

ԻՐ ԱՆԻՐԱԻ ՅԱՐԱԿԱՆՈՒՄՆԵՐԻ

Բ.

«Թանկագին խրատ մ'ե այս՝
«զոր իրեն պիտի չայլն մեզմե
«նուազ բարեացակամներ» (»)»
Գ. Մ.

Գրողի մը սուսընթաց պարտականութիւնն է արդար և ուղղամիտ ինչև լամն խնդրոյ մէջ, ամեն սեղ և հանդէպ ամենուն։ Ո՛րչափ ուրախութիւն պատճառեցին մեզ Մալխաս Էֆ. Ի. անկեղծ գովեստներն առ «նորընտիր և շնորհալի Պատրիարքն», — ըստ իւր գեղեցիկ բացատրութեան —, նոյնչափ տրտմութեան առիթ եղած են միշտ և են իւր անգութ յարձակումներն ընդդէմ լաւաբերի անձնաւորութեանց։ Զննարիտ է թէ իւր վերջին յօդուածն այն տեսակետով նորոգութիւն մը չէր մեզ համար, քանի որ տարիներէ ի վեր պարբերաբար հրապարակ կ'ընէին «գոգեսն վերաբերեալ համար եկեղեցականներ և հանրածանօթ պատկանելի դէմքեր, որոց միակ ոճերն է զինք քննադատած ըլլալ և կամ տարակարծիք գտնուիլ իրեն այս կամ այն խնդրոյ մէջ։

Թերեւս յարգելի Յօդուածագիրն ըսէ մեզ թէ ինք եկեղեցականներու թշնամի մը չէ, այլ միայն անոնց գեղծումներուն։ — Եւ այլ լաւ։ Բայց այն ատեն ինչո՞ւ իրար խառնել արժանաւորներն ու անարժաններն, ինչո՞ւ պարսաւել ամենէն առաջիններն ու կարողագոյններն իսկ։ Զեմքըսեր ամեն ճշմարիտ կաթողիկէի, այլ ամեն ողջամիտ պարկեշտ Հայու համար իսկ սիրոյ, յարգանաց և սքանչացման առարկայ են վերահասարակ և վերահասարակ գերապանծ Միաբանութիւնը։ Եւ սակայն ինք անխնայ ու զրպարտիչ, ատեցող ու նախանշանապաշարեալ հեղինակներ իրեն առաջնորդ ընտրած՝ այնչափ դատաւարանի կերպիւ անիրաւ գտնուեցաւ անոնց ներկայումս։ Գրողն Եւրոպացիներէ և ընդհանուր Հայութենէ յարգուած Հ. Գր. Գալէմբարեանի և Հ. Գ. Մէնէլիշեանի ներման փայլուն և վերնոգի կրօնաւորներու դէմ ներքիլ էր իրենք խօսիլ այն ոճով՝ որով խօսեցաւ նա՝ առ ոտն կոխելով ամեն օրէնք պատշաճութեան...։ Եւ ատեն ինչ հետ կ'սպասէին որ յետս կոչուծ ընէր, և սակայն անա տարի մ'անցաւ և այլ ցանկալի յետս կոչումն դեռ չէր երևիր։ Մանաւանդ ցաւալի է մեծապէս որ իւր պատուաւորն հրապարակագրի համբաւին վրայ ընկնէր կը կախեցնէ՝ տղեղ գործքեր վերագրելով ամենէն օգոստայնուք և նախարակաւ անձնաւորութեանց։ Այսպէս մէկ քանի ամիս առաջ չվարանցեալ յայտարարել — ի գաղթականութիւն Բիւզանդիոնի միաբնակ ընթերցողաց — թէ Պիոս Թ. հայհոյած էր ընդդէմ Գերմանիոյ, Ո՛րն է այդ հայհոյութիւնն, ո՞րն է այդ ստգտեալ նախադասութիւնը՝ կ'սպասենք դեռ, և վեց ամիսէ ի վեր տակաւին փաստ մը կամ գէթ փաստի նմանող ամենաշնչին փաստ մ'իսկ յերեւան եկած չէ... և ան-

(*) Բիւզանդիոն, 4 Մայիս 1910։

չուշտ զայնք ալ չունին։ Եւ մտածել թէ ընթերցողներ կան զորս կը խաբեն այսպիսի կատարականութիւններ, եղած զգախտորէն ամենէն լուրջ չեղտերով, խորհող մտքի մը համար ստուգելու աւելի դիւրին էր հաւատալ թէ Գր. Էֆ. Մալխաս անդամ ընտրուած էր Պէտլինի կամ Գորէնհակի Գիտութեանց Ակադեմիային քան հաւատալ թէ Պապեռու ամենէն հեղաճարդին, ամենէն բարեկիրթն ու ամենէն հիշատակարէն հայհոյած լինէր ընդդէմ ո՛ւ է Ազգի։ Եւ սակայն խորհող միտքերն — այս լուսաւորեալ դարուն մէջ — Դիոգենէսի լապտերովը պէտք է փնտնել, և կարծես մարդոց մեծագոյն մասն ամենուրեք դատաւարուած է նմանելու Բանիւթի ոչխարներուն, կ'ընդունին իսկոյն և կը կրկնէ կուրօքն ամենէն ծաղրելի ու չհաւատալի անհեղեղութիւններն իսկ։ — Մալխաս Էֆ. անշուշտ զայրոյթ կ'զգայ մեզ չափ և թերեւս մենք աւելի ընդդէմ դիւալունչ Վոլգէրի, որ սոյն բարոյակն խրատը իրաւար իւր խղճամիտ աշակերտներուն։ «Mentez, mes amis, mentez; il en restera toujours quelque chose. Mentez, f, բարեկամներս, mentez, f, միտքս մը պիտի մնայ ձեր սուսին»։ Իայց որպէս զի իւր վերջալոյսը գործնականօրէն ցուցնէ, պէտք է որ լաւ ուսումնասիրէ ամեն նիւթ, քաջ խորհի և ապա խօսի կամ գրէ։ Ամեն պարագայի մէջ կը յորդորենք զինքն հաճիլ յիշել հանապազ — ու մանաւանդ Բիւզանդիոնի յօդուած պատրաստելու ժամանակ — իմաստասէր քերթողին հետեւեալ գեղեցիկ երկտողեակն։

«Զննարիտութիւնն ըսէ՝ դու միշտ, կամ լրջութիւն պահէ՝ զգուշ։
«Ընկերութեան լուծիլ թոյն է վատ ու նենգատ սուտը դուռ»։

Հետեւագէտ եթէ ոչ Պապեռութեան հանդէպ արդար լինելու գտնէ իւր պատիւն անաղարտ պահելու համար՝ բաղձալի է որ Մալխաս Էֆ. յետս կոչէ վերահանդէսին ինչ որ ցարդ զարած է հակառակ իրողութեանց, հակառակ պատմութեան, հակառակ իրաւանց և ճշմարտութեան։ Իւր լուսաւոր գարգաւտնէ հոգին մեր այս բարեկամական խրատն ճաշակելու չափ ազնիւ և զայն գործադրելու չափ եւս բարձր է, կը յուսանք։

Մանաւանդ մտածելու է անշուշտ որ եթէ Հայ-Կաթողիկէ մը, գիտասէր և հեռազօտող միտք մը, Գորնէլի և Պալոյի սիրահար մը, Մաքս Միւլլերի և Ատոմ Սմիթի ջերմութեամբ մը, ազնուական և պարկեշտասուն գերդաստանի մը որդին, ի մի բան՝ Գր. Մալխաս մը եթէ այսպէս կը խօսի և կը գրէ հրապարակի վրայ, ինչ չպիտի ընեն լրագրական ասպարէզն ողողող ստորին ու գունդիկ էակներն, բիրտ անուղալ իմաստականներն, ի սէր մամոնայի խիղճ ու կրօնք վաճառող խաբարիներն, Պոտլերի և Ռիչմենի կապիկները, Բոլ տը Գորի և Լէօ Դաքսիլի խնկարկունները, խաբեբայներու և անպատկառ օտարասներու բոլոր այն վոհման վերջապէս, որոց համար ըսած է Վիգոր Իւկո՝ գերազանցօրէն ազգու բացատրութեամբ և անմոռանալի չնշտերով։

«Tous ceux qui, lisons sans flamme,
«N'ont pas dans leur poitrine une âme,
«Et n'ont pas dans leur âme un Dieu» (*)»

Մրանի՛ անոր որոյ գրիչն լոյս կը սքսի աէ մարդկութեան վրայ և ո՛չ թոյն, համոզումներ ու ճշմարտութիւններ կը կանգնէ մտքերու մէջ և ո՛չ ամօթալի սուտեր ու լուսամբք նախապաշարութիւններ։

1 Յունիս 1910։

ՊԱՏԻՒ ՄԸ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԲԱՋԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏԱՂԱՆԿԱՌ ԲԺԵԿԸ

Մէկ քանի տարի առաջ երբ երկու անգամ վիճնայէն կ'անցնէի՝ մեծ հաճութեամբ լսեցի Հայ-Կաթողիկէ ուսանողի մը գովեստը։ Ուսուցիչը, ուսանողը և վիճնայեալ Հայեր գմայլմամբ կը խօսէին նկատմամբ անոր՝ որ ամենուն ուշադրութիւնն գրաւած էր ստուգելու իւր անխնայ աշխատասիրութեամբ, անդրդուելի կամքով, կրօնասէր, պարկեշտասուն կենօք, և հնարագէտ ու սրամիտ իմացականութեամբ։ Անձամբ ճանչցայ։ Փրանսայէն վերկայեալ բժիշկ մ'որ, վերահանդէսին խոստովանեցաւ թէ այդ երկուստարդ ուսանողն օր մը նշանաւոր Դէմք մը պիտի լինէր բժշկական ասպարէզին մէջ։

Եւ ատեն ծանօթ է արդէն թէ ո՛ր պիտի համբաւ կը վայելէ գիտական աշխարհի մէջ վիճնայեալ Համալսարանն, և թէ օրչափ գոռարին է յաջող քննութեան մը վերջ ստանալ անկէ փայլուն վկայական։ Հայ ուսանողը սակայն իւր արտաքին կարգի յաջողութեանց շնորհիւ՝ այն աստիճան գրաւած էր բրոֆէսորներու վրաստանութիւնն՝ որ Կայսերական Հիւանդանոցի մէջ ընդունուեցաւ իրիւր օգնական բժիշկ և, ի բացակայութեան բժշկագետին, առաջին դերն ստանձնեց՝ քանիցս կատարելով փափուկ և կարեւոր գործողութիւններ։ Յիշեալ հաստատութեան պաշտօնական Տարեցոյցին մէջ ուր քան բժիշկներ նշանակուած են, ամենքն ալ Աւստրիայի, մի միակ օտարազգի կայ, այն ալ Հայ մ'է։ Պատիւ իրեն։ (**)

Դժուարահաճ Աւստրիացուք գնահատման ու սքանչացման արժանի եղող բժշկիչ, Մեծ. Տօքթ. Յովսէփ Գարանֆիլեան, մեր մէջ է այսօր բարեբաղդաբար, երկրին ու հայրենեաց ծառայելու նախամեծար համարելով սոսմասէր մեծանունութեամբ։ Իւր անունը քիչ ժամանակի մէջ տարածուեցաւ մայրաքաղաքի մէջ, անբուժելի կարծուած հիւանդութիւններ բուժելով և տաժանելի ու վտանգաւոր վիրաբուժական գործողութեանց պէտք չիւղով — Աւստրիոյ դեպքանատան խաբէման, Մ. Լազար, վիճնայեալ մեկնի մէկ քանի ամիս առաջ՝ ինքզինք դարձանելով անուր բրոֆէսոր Տօքթ. Շուրի, Մեծանուն բրոֆէսոր իմանալով որ Մ. Լազար Կ. Պոլսոյ դեպքանատան պաշտօնեայ է, կը յորդորէ զայն դառնալ ի Պոլս, և դիմել

(*) Les Rayons et les Ombres, Fonction du poète, v. I, p. 22.

(**) XXXIII Jahresbericht des Kaiser Franz Joseph-Ambulatorium, Wien 1906.

առ Տօքթ. Գարանֆիլեան, որոյ գիտուն և փութաշան խնամոց շնորհիւ կ'ստանայ ընդհուպ իւր արմատական բուժումն։

Ահա դէպքեր ու տիպոսներ որք նախանձելի տեղ մը կ'ընծայեն նմա Թուրքիոյ քաջանմուտ բժիշկներուն շարքին մէջ։ Իւր գործերն ինքնին բաւական ազգու կը խօսին արդէն, և մեր գովեստներուն չկարօտիր բնաւ նա՝ որ ճարտար բժիշկ մ'ըլլալուն չափ ալ մեծ սիրող մ'է համեստ կեանքի և անաղուկ գործունէութեան։

Եւ սակայն ինչ պարտք համարեցի գրել սոյն տողերս՝ գերազանց տրժանիքի մը յարգանք մատուցանելու համար, Ազգին պատուարք Դէմք մը եւս աւելի ծանօթացնելու, ու նաեւ իմ արձամարտող պրժգանքս յայտնելու համար՝ այն ստախօս նախանձարեկ վատերու դէմ, որք կարծես ուխտ ըրած են ամեն արժանիքի դէմ թոյն ծալիլ քելու, հանճարաւատ իմացականութիւններն չալմելու և ընդունուած անսահման բարիքներն ապերախութեամբ փոխարինելու։ Մարդիկ կան որ ծնած են ստեղծ համար, ինչպէս կարիճները կը ծընին խայլելու համար. և որովհետեւ իրենց անբարոյական ատերու հետ չնապանակուածութիւնն միացուցած են, կըրնան յանդգնել ամեն ապերախութեանց...։ Բայց իրենց գիւտային խորհուրդներն ուշ կամ կանուխ դառն յուսախաբութիւններու կը մասնուին անվրէպ։ Ո՛չ ապաքէն ամեն մեծ մարդիկ հալածանքէ մը վերջ աւելի փայլած ու փառաւորուած են միշտ, պատմութիւնը կ'ապացուցանէ զայս ամեն օր։ Եւ ինչ փոյթ թէ շահախնդիր չարաւիշք օրթաներ իր գործիք լինին կուրօքն ամենէն պիտի ու վատչուէր ծրագրերնիրու։ Մեծմուտ պատրաստ է միշտ՝ հաւատարիմ իւր ազնիւ սկզբան՝ ծափահարել ամեն ճշմարիտ արժանիք, հերքել ամեն լրբենի ստուգութիւն, և ողջունել՝ ուրիշներէ առաջ՝ մեծ և շքեղ ապագայի մը արշալոյսն հեշտագուարծ։

ԳԻՏԱՍԵՐ

31 Մայիս 1910

ԵՆԻ ԿԻՐԱԹՐԻԿԻՍԻԶԻՆ ԵՆ ՊԵՐՈՅԻԲ ՄԵԶԻՑԵԹ

Երկուքէն գատար բիւթպ. Պօղոս Պետրոս Ժ. Թէրզեան Էֆ. հաղթեց լեւորին պիւր չօգ մէջին լեւորին պահս խախտի սըրատա, էն պէտքիւ պիւր մէջին լեւորին տէն հիւ պահս խախտի սըրատա, Պօղոս պէտքիւ մէջին լեւորին, պաղլարաճ գուսուր, հաթիւս բէք պէտքիւ պիւր գուսուր կիպի ստոտ օլունմը, վէ միւլարիւլէյին Կ-Բաթիւրիլիկէ ինթիլապ օլունմարտան սոնրա, եւլընը գուլագտան գուլագա սէտլէնմէքտէ իսէ տէ, պունտան էվլէլ պիւր գալ լեւորէ իսթլէրի, Կ-Բաթիւրիլիկէ նամգէտ մագալընտա կէտթիլիլիկէ տէ, սէպէպը լեւոր մագալընտա հէման օրթաւ եւ աթըլմըլ վէ ալէնէն սէպէլէնմէքտէն չէքիլմէլէլ տիր, ինթիլ պիւրիլիկէ, վէ պիւրիլ կիպի տիւլիլիկէլիլ ինթիլ բէք պէտքիւ մէջին լեւորին, Միւլարիլիկէ հաթիւրիլիկէ նան պիւր մէջին լեւորին, միւլարիլիկէ հաթիւրիլիկէ

Իրենին սրնեֆը րէհապիւնին ինթիզամընը, էլժաֆ վէ խասալիի մէմուռնէ իլէ մութ-թասըֆ օլմասընը, մէսնէտ վէ րիւթիպէի րուհանիէլէրինէ լանըգ պիր մէվգի վէ մէս-լէքն սալիք օլարագ, էօհանէլէրինէ ի-սասպէթ իտէն վաղիֆէնին թէմամիի իճ-րասընը, էլհասըլ Ալլահա վէ Բիլիսէյն մազպուռ խատիմէր վէ րուհանի րէհպէր-էրի օլտուգլուրը ճէտասթա հիւսնի իպ-րէթ յօլմաարընը իթալպ վէ իտտաս իթ-մէլէրի, վէ պու խուռուստա սպա մաւ-սամէհա կէօսթէրմէմէլէրի տիր, էլվէլթ, իւլըգեան էֆ. հազրէթլէրինին պօւ մէզի-յէթի, պիզիմ իշին, տիկէր պիլճիւսէ մէ-զիյնթլէրտէն պէօթիք տիր. չիւնքի զա-թէն տին վէ մէզհէպ հազըքնտա ումուսի սօղուգլուգ վէ վաղիֆէսիզիւք հիւք մ իթ տիկի, վէ հէր հէրտէ ագալիտի տինիյն հազըքնտա էնէմիյնթիօզիւք վէ էննիյնթ-սիզիւք հիւս խոխիտիկ, վէ պու եիւզտէն ալալէգըգ մէմուռնէյն տէ խալէ կէտիկի պիր զէմանտա, ճէլամուլլաք վազ վէ նէշը իթմէկէ մէմուր վէ մէզհէպ մէ գի-լիսէյն խատիմ օլանլարըն, իշպու մուգատ-տէն վաղիֆէլէրինի, սըֆաթը րուհանիյն-լէրինէ, մէմուրիյնթը մուազզէզէլէրինէ նէ տէրէճէ սասորգանէ, միւսթազիմանէ իյֆա իթմէկէ պօրճը օլտուգլարընը, վէ պու սուրթթէլէ մէզհէպին վէ թրիսէնին պի-օ յիւթրիւկիւնիւ, քէնթի չախսարը վէ ֆիլի-լէրիյնէ կէօսթէրմէք վէ ալէմէ հիւսնի իպ-րէթ յօլմազ վաղիֆէսիյն միւքէլէթ պու-ռուստարընը պէհանէ ինթիւսմ վալմ ր-տըր :

Պէտլէն օւմագլա պերապէր, զէսան-
միգաւ, իւար իրտիկմիգ խաստէրէր մա-
լիք, զէ օ կիւզէ մէ զիւնթլէրլէ միւզէյեհէն
աճապա զա՛ն նէֆէր բուհպան պուլապլի-
րիգ :

Պիլաքիս, էն ճիւղի մաստէլէրտէ պիտէ, ինքտիքէրի եմմիտէն րիւճու իտէն հեր նէ սուրէթլէ ոլուրսա օլտուն, իտիլէն եմմիտին աճախաճըր իճրայէ հազըր օլմախան, կէրէք րէհար իսարէսինտէ, վէ կէրէք իւրզմէ ինտէ պուլունտըլլարը ճէմապիլն հիս-սինաթըր րուհիյէ վէ մանջվիլէսինի պօզմա-հա սէպէլ օլ պալիւէճէք հալ ու հարթէթ-լէրտէ պուլնան վէ պաղէնտէ գայթաղիլո-թիւնա սէպէլ օլան, վէ եախսալ զէմ վէ փարսըրըլէրտան պաղգա, եալաեքըլարընըն իսարըլըլ տա նազարը արէմէ իւոջ կէօ-րէսիւնէն նիլէլէր իշխարիմէքտէ եախսալ ճէօլլալէքտէ տէլլի մի տիր, վէ շու հալ, զալլի անվալի մօւհաքէմէ իտէնլէրին նա զարնտա, սուր իպրէթի մուճիպ օլուր-սա, վէ էէրլի մէզհէպին, քիլիսէնին խաաթիլէրի վէ մշուրլարը օլանլարըն պէօլ-լէ եաքմալարը, վէ պէօլլէրին, մէրճիլ րուհանիսինտէն ճէզա կէօրմէմլէրի, մէզ հէպէ, քիլիսէն, րահիպլիկէ վէ րէհապիլ-նէ լազըմ օլան հիւրմէթ վէ րիալմէտէ քուսուրը իտիլմէսինի ինթաճ իլլէրսէ, վէ պունտաաի տօլլար հէյէնէթըր րուհանիյէնին prestigeօլ մէ մուհաֆազա իտիլմէքտէ, զա-պահաթ քրիտէ՛ գալլըր:

Պուշայիանը թէնտիւի հալ, ճէմաա-
թըմըզ րէհապիլիթ միեանձնետա մէլժնուս
աբր, Կոսթըմը աբր աէմիեթըզ, հաշա, ֆա-
գաթ տէլի մի քի, Իւզիւմ Իւզիւմէ պա-
գարապ գարաբըր տըրէէր, պիր իժէն, Ի-
նա տէնտէ օլապիլիթ:

Իմտի, Կ-Ռաթրիկիսիզ Էֆ. հազդերթերի-
նին, ուսումը բուհականն սրփաթ վէ մէվ-
գիլէթինէ ալիտ վազիֆէլէրի հազգընտա-
նիլամ վէ ինիլիւսմըն թէմամիի մու-
հաֆազասըն տէրէմէլի նիհահետէ իլթի-
զամ իթմէզ, զէնալիլինէ եազըչան հալ-
ու հարէքլիտէն ապա շաշմամազ Կէր րա-
հիպի, պօշ վազլըթ կէշիմէմէզ իւզըրէ պրի-
եէրէ բուհանի մէմուր թալիիս իյլէմէզ
եախտո կէմտէրմէզ, Էզմէտէ պէրտիս
«Էլմսիթիօնէթ» օլմազտան եախտո Էվ թի-
րալանըպ օլ ուրմազտան մէն իլէ, զիլիսէ
մանասլըր եախտո Կ-Ռաթրիկիսան տա-
խիլիսէ իւզամէթ իլտիրմէզ իւզըրէ թէ-
թապիթի լազըմէլի իթթիխազ իտէմէզ

քրիտ թէճմուն իտէն մէջքերը մէզը ինքն ինքի
հէր սուրբ թէճ, հանի կերէք էհալսինն հա-
եաթը բուհիյէ վէ մանէվիլէսինն աշխատ
թի վէ կերէք բէհալսինն թէճմունն նիզամ
ու ինթիզամը նոգթիտի նազարըլա փէվզէ-
լատէ շալահանը թազտիր օլուպ, պիր քէրքէ
պու եօլտա նիզամ ու ինթիզամ իթթիլտալ
յուռնուր, վէ րահիպիլէէ շէրէֆ կէթիթմէ-
եէն վէ ախլէազը ուշուռթիլի պօղմահա սէ-
պէպ օլապիլէն աշխալ, — բէք նատիրէն
պիլէ օլաւ, — մէյտահտտոն գալազարսա,
թէճմուն իտէսինըզ քի, էհալտէն, մէզ-
հէպիլէն, քիլիսէսինն սարլընըք քէյաա օ-
լուր, րահիպիլէն վէ րահիպիլէրէն հագգըյ-
լա հիւրմէթ ու րիտէթի արթար :

Թւրքական Կ-Ռաթրիք բերվւպ, էֆ.
հաղւթլթէրնին, ճէմատթլըմղճա մաթլուպ
օլան պաշլըմա իսլահ'աթ բլօկլաժալթընտա,
պու խուսուսը մուհնի'ի'ն' էն պլրի'նն
մէվլզիյլ թութաճաղընա շիւպհէ իթմէլիք:

ԿԻՐԻՏ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

«Ենին Դազլթա»-տա պէր վէճո՛ր ա/թ/ի
օգուեմը աբր. «Մէշափլլը արեսայէտէ
տէվերան խոն շաշաւարա կեօրէ, Կիրան
մէսէլէսինն հալլիւն տալը Պապը Ալլին
վէրալիբ սոն չիֆաշ» նօթաեա աշվէթլէր
թարափրտան մըւսայլա ճշվապ վէրլմէ-
եճճ իմիշ, Մէշափլլը մէզբլւրտա, մէ
սէլէնն աշնափլր Սամանիէ զարարը պլր
մաշիլէթ քէսպ խտճէկինտէն գօրգուու-
եօր իմիշ :

«Պատանի»-ին մայրամաթընա նշգարէն,
Կիրիտ հիւքեմէթը մուվադգաթմարը թա-
րաֆընտան Կիրիտ միւֆէթըլէրինն մաաշ-
շարը Լազը (սոթմըլ օլտորդընտան, համ-
տէվէթընը նշգ որտաէ պուլընտն Օսմանը
էսֆըրէրէնէ, պու պապաէ մէջքըր տէվ-
էթըլէրին նազարը Կազմգաթըլ ճէլպ Էսթը-
մէսը Էմր օլընմըլ տըր :

«Հանրա, 1 յունիս. — Կրիտա զուգընթացի, համր անվերջութիւնն շօխաբնութեան վերաբերել ճշվապքընտա, նշլզամ վէ ինթիւզամը մտահափազա վէ հնարիկ միւսակրեանքի ճանքիկիւնի թէճմիւն իթմէք իւլզէ հէսէն կէէնն սալ ու զարեթի սարֆ իթարիկնիւ պէհան, անճալ հալը հալըըր սօնուուլ տէվամ իտէմէնէճկիւտէն, համր անվերջութեան մտալէնքիւնը մանէվլիւտիւն իսթիւտա իլէմիւն, վէ աշմիւն սիւր քի, «Կրիտա, Յուսնան միւնսսիտաթը իտարիկնիւտէ հաշահամազ: Կրիտառէ հալընըլ իտարէի Յոռնանիւ քապլիւ սիւր, Համր անվերջութիւն, իսթիհալ իտարիւն յօանն իթիճէլքիւ սիւսլամ իլ թէնլէքէ իթմէք իսթմէնէճէլքիւտէն, ճշլքիւնքիւն Յուսնան իլէ պիւրէշսիւրիլմէսիւնի կէճան իտարիլմէնքիւնի թէճա իտէրիւ: Պոռնուսն առլալը, Յուսնան վէ Կրիտա, քէնսիլմէրէրէն միւնսպլիւտէն միւնէթիստար յաճալլար սիւր»

Աթիւնա, 1 յունիս.— Տիւն Կրիստո հիւ-
քիւմէթը ինքրայեւ իւրաքանչեւսան տիւնը
մուսուլման զօնաօջուպընա վէրիլէն նօ-
թատա, Կրիստ մէսէլէնիւն զուհուրիւնտէն
պէրու վուգուս կէլէն պաշլըմ խոսու-
սաթ զիքը վէ պուհլար արիւր ու ամիգմիւ-
ղաքէրէ վէ զօնթօլ խաթիւրէք, սիւսսի,
իգթիսասի, ինթիթիւայի վէ միւլն սէպէպլէրլէ
Կրիստիւն եւսանաւ իւրհաթ, սուրէթը թէս-
վիլիլ հազըրէ իւնի չարէր, եւկիւսաթ, օլա-
ճաղը պէհան օլնիմըշ արը :

Սըրնա, 1 յունիս. — Տօղրու մայրու-
մաթ ալան պապը մէշաֆրիտէ սէօլլէնայի
կիւնէ կէօրէ, պու նօթանըն վէրիմէսիւն-
այն էվլէն, էվլօբա՝ իթալիա, Ամանիս
վէ Ավսթրիանըն թէշվիլիլէ, Կրիտիս
Նուռանա իւնադընըն Կէլիսէն շարթի թէշ-
վիլէ մազմադանայն առտ իթմէփտէ իմիշ
Իւսվիլէն պէնան օսունարընան նէգարէն
Իւփ աէֆա Սըր Կրէյ պու Էֆէնարը գա-
պու իթմիշ օօտան սօրա տա իթալիս

մուկափազաթ կէսովէրմիշ տիր, Յալընը
 Զրաւսա մուխալիֆէթ իթմէքտէ իմիշ
 Տէվլէթլէր, 'նէ' մուխթարիյէթ խապէյի
 'նէ' տէ բարաթ զուսըն էսկի հալինէ բիւ-

ճուռ իթմէյի գապուռ իթմէտիքլէրինտէն ,
իլ հագըն իճրասը վագթընտա իճրա օլունտա-
հաղըր գանն օլունուէօր :

Այժմիս, 2 յս. — Կիրթոս հիւրքումէ թիւնի
 շօրեաւար, տէվլէթ լէրին թալլըր թէրէտ
 տիւտըքարանէտի իւզլրիտնէ թէհասրի գաւ-
 թի ինճրա իթմիշ տրի: Խուտուսիլէ իթալիա
 տէվլէթի՝ մէսուէհնին պիր ահն էվզէւ շալլի
 խուտուսընտա իսքար իլլէմիշ տրի: Թէէմին
 իսլիտիկինէ կէօրէ, տէվլէթ լէր՝ գաթի վէ
 մուլթի աճըտ պիր գարար վէրմիշ օլուպ:
 Էաւընըզ վէրլրէհէք, շէքլ իւզէրինէ միււ-
 գաքըրէ խոթեօլար:

Բարիւշ, 3 յս. — Թան զազէթաւ, Կիրիտ մէսէլէտի հազգընտա նէշր իթաիկի պու կիւնքի մէգալէի ժախտուսէսինտէ տիւ-
հօր քի, աշվալը հալըրէտէն նէ՛ Թիւր-
քիս, նէ՛ Եսուսան մէտուլ տէյիլ տիրիլըր։
Աշվալը հազըրէյի համիր տէգլէթիլըր հու-
տուէ կէթրիմլիշըր տիր։ Իմտի օ մէսէլէլի
նիգլիլէ իթմէք տէ քէտուրիլըրնէ այիտ
տիր։

* * * Կիրիտ մէսէլէսինին, Կիրիտ, Իլէրին արդուարքընա միւսադիտ սուրէթտէ հալլ օլլըննաճաղընը՝ «Անաթօլիքաօթահիտթօսա», մէվսուգ օլտուղընը պէհան իթտիկի պիր մէնպատէն ալտըըը մալիւմաթա պիւնաէն հաղըթօր։ Մէսէլէսինի պու բնէկի ալմասը ինկիլիզ բոլլիթգասընը իճէպտիլ օլմասըն տան վէ խուսուսա հէնի դարդ շօթօճըն իլէ միւսաթիւէպինսէն իլէրի իլլօիշ տիր։ Պուսէպէպէ աէվէլլէր պէնինտէթի մուխա պէրաթ գաթթի օլուենմը արօ. աննազ հա մի տէվէթթէր՝ բարաթօ գուօլը մուվազ գաթթէն միւսէպազա իթմէյէ դարաթ լէն իլլէրի տիր։ Եուենան գրալի Փօրօթըն լօնա արատա պուլուենմարը տախլ՝ մէսէլէսինի պու հէնի չէվլինէ հարտըը իթմիշ տիր։ «Եէօլթօս» տախի իշպու չալիարը նէշր ի տէրէթ, Կիրիտին իլհազընա մուգապիլ փշվէթը Օսմանիէյէ Եուենանիթման թաւրաֆընտան թազմինաթը նազթիէ վէրիլէ՝ ճէկինի իլալէ իտիթօր։ — Եհա Բաթրիլ ղաղէթմար աա, մէվսուգ մէնպալարատա ալտըըը խաաաաըլլա, խարիճիէ նաղըը իլիֆաթ բաշանըն, էվլէլէրի կիւն Պազլ Ալիյէ, Ինկիլթէրրա խարիճիէ նաղըըը Սըլէալարա Կրէյ թարաֆընտան՝ Ինկիլթէրրանըն Կիրիտիլէր նաղըընտա թէտապիլ ինպիլիլէ իթթիլտա խաղմէնճէկի պէհան օլուսաղըըն պա թէլէկրաֆ պիւտիթ միշ վէ պու խապէրին Պապը Ալի մէհա ֆիլինտէ աաթմը մէմուսնիլէթի մուճիւս օլմուշ օլտուղընը հաղըթօր։

Իսթանպուլումս Կիր Սլման ղազէ
թաւաւն աթիւտէքի լէէէկրաթի չէքիւմի
աիր. «Ստաթազամ քաշանըն, Մէճլիսի մէ
պուսանտու, Կիրիտ մէսէէսինէ տաիր իրա
թիւտիլի նութք, պարզ Ինկիլիզ մհնաթիլի
սէլասթիսինտէ Կիր տէրէճէ խօշնուտարըլը
մուճիպ օլըշ տըր: Պու նութքատ ապա
Ինկիլիզ ասքէրէթիլինին վէֆաթիլըն մուճի
օլան մէքուլաթարըն մաշիթիլի տէլիս
թիլէրէք ղիքը Խալիսիլի պէնան օլընտը
տան պաշգա, համր ալ վէթիլէր Թիւրքա
նըն մէնաֆիլինի նազարըն ալքաթ
ալարաք վէ ումումի Կիր մուհարէպէլին
մէնինէ չալըշորաք, Կիրիտ մէսէէսին
Կիր նէթիճէ վէնուէն ղալթիթ իթտիքըր
Կիր սըրատա, Կիրտ վուգուաթնըն պաշ
լընա մէսուլիլինի ալ վէթիլէր իւղըրին
պրաքմաղա չալըշըմաթնըն լէտուպիլիթ
լիք օլտըղըն տէրմիւնան Խալիլիտըր Կ-Սլման
ղապէթիւթնըն պու մալիւաթըն չալեա
նը Էմինիլէթ տէլիլ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կ-Բաթրիգլանէն միջէ վարտ ուն պ
թէէէկրաֆտան Կ-Բաթրիգլ րէթպ. է ք
հազրէթլէրի իւէ մայթլէրէն, Մէհա
թրընլին Մէնէկալ նաժվաթթըլա Մէրսի
տէն հարէթթ իթմիւ ուղղարը աւնա
լըծիւ Եէվմէ հարէ թթ, Եննէնպէս կի
նիւ Խաթալի ուն ումաթ կրէթ աթիւ Մէհ

բիւր վարորդն, Սօսրիէ սէվաշիլիոտէ պիւր
խալլի իսկէլէէնէ ուղղութեանադը ճիշէթլէ,
անճաք ալաֆ, յունսիսի 15իմնի չարչէն
պիհ կիւնիւ, ագլամալաֆ, սաաթ 5 րաա-
տէլէրիտան շէնրիմիզ վաալը օլաաալը՝ Թէր-
թիպաթ գօմիսիօնընն սիւալի իւզէրինէ
Մէսաթըրի գումլանիսարը թարաֆընտան
ճէվապէն պիւտիլիլմիշ սիրո— վաբօր,
թարիֆաար մուճպիւնճէ, Պէյրութա իքի
տէֆա ուղրաեանաաղընտան, Կ-Թաթրիք
րիւթպ. էֆ. հազըթ/ժէրինին, պունտան
պիլ իսթիֆաաէ վէ Ջմաառ թարաֆաթը
աալըր միւշէթէնէմէսի թարաֆընտան վաալը
օլան աղըզու վէ տալէթ իւզէրինէ, մէգ-
բիւր մանաաթըրը զիւարեթ իչին պիւր
միւտաաթ վաալըթմարը օլաաաղը մէմուլ օ-
լունուեօր :

« Եւ հրիւր զճէ սուրբ թը իսթիւք պաւ վէ
գապու մարասիսի հազգընտա Թէրթիւ-
պաթ զօմսիսնըն զէրուկի գարարա-
րա տաիր էվլէճէ մալիւմաթը լազըմէն
աւաղըմըւտա զազէթամըզա նէշը իտէճէ-
կիւթիւ պիւտիբրիւզ Գօմիսիսնըն, պու-
պապաթէ Կ-Բաթրիւք իրւթպ. Է. Գ. հազըթ-
լէրիւնիւ սըֆաթ ու հապիթիւթըրիւն վէ
միլլէթիւն իսթպար ու նամուսընա լաւըզ
օլաճազ թըթըթպաթ վէ ինսապրիւթ իթ-
թ իսթազ իտէճէ կիւթիւ գազիւն մէմու թ-
տէրիւք »

«Ինքնիշխան» գլխավորներն զարա-
րը մեծիպիսեւ, Կ-Բաթրիգ լիւնի պ. ճիւ-
հագրէթլէրի Տէրէսաստէթէ մուվասըլէ-
լէրինտէ, արապալար իլէ տողըռնա Պէյոը-
լընտա Ս. Աստուածաժին Աթոռանիստ քի-
լիսէսինէ կիւիլէնէք, վէ օրատա թէշէք-
քիւր տուաար օգուտըգտան սօրա, Կա-
թողիկոսարան սալօնընտա ըէսմը գապուը-
ինրա օլընաճագ տրւ: Պաղը միւլէպէր զէ-
վաթ, մէգքիւր տուանըն, Գալաթատա Յի-
սուս Քիլիշ Մայր եկեղեցիիղտէ ինրալըն-
արղու խիւօրար, վէ պոււը, մահա օ-
քիլիսէնին Մայր եկեղեցի օլմաը վէ շէհ-
րիմիզէ խարինտէն կէշէլէր իշին էն եա-
գըն քիլիսէմիլը պուըլնիսար հատպիլէ-
պու արղուըլընըն նազարը տիգգաթմա կե-
լընմալըն թէճէնին իլլէօրար քի, ինք-
շի հազգաղ տիլի իսէ տէ, ֆազթի վէք-
թը մուվասըլէթի գաթիէն սալիւմ օլա-
մահաճաղը, վէ բէք կէճ վազթմա գալը-
նըրտա, մէգքիւր թէտպիլիին մահըռըլա-
տան խալլի օլմահաճաղը կիպի պալը-
միւլահպաթ, զանն խտէրտէք, գօմիսօնը
սալիւմ օլան գարարը վէրմէյէ սէվգ իթ-
միշ տիւր: Անճագ Կաթողիկոսըլըն ըէսմը
թապտիսի սըրաընտա, ըէսմը մէգքիւրըն
միլլէթին էն պալընա քիլիսէսի վէ էն իւք
իպտատէթխանէսի օլան Մայր եկեղեցիտէ
ինրաըն նաղարը տիգգաթմա պալնապիլէնէ-
կինի մէմուլ խտէրիգ:

« Զրեան ճուռա իրթէսի կիւնքի նիւա
 լեմիդտէ, «Պատմական-էկզեցական» սէր-
 լէշնաւը, վէ «Պատմաբան ոմն» իմդալ-
 նէշը իթիսիկիմիւ պիր մէգալէտէք իմնետ-
 րիճաթըն, վէ Ազգային գըմմըմզատա-
 պոռնա միւսպէշնէտ ոլան փըգըրանըն եանլը-
 եախոտ վայրը սանիին օլտուղը Կ-Քաթ-
 րիգլաննէմիւզ թաբաֆընտան պէհան խոիլի-
 եօր: —Մէգալէշին մուհարբըրի, օմպիւմա-
 թը, շայտանը էնմիթէթ պիր մէնպատնէ ալ-
 մըշ օլտուղընտան, նէշըրիտէ պիր մահգու-
 կէօրմէտիկմիդիդ իշար իլէ պէրապէր, մա-
 լիւմաթը մէղքիւրէշնին եանլըշ եախոտ դայ-
 րը սահրի օլմասը կիպի պիր թապիւլ, միւսպ-
 շէմ պիր իֆտանէ օլտուղընտան, Դանլը ճիէ-
 թիմ հաւալը • եախոտ վայրը սահրի խոտի-
 նին, աշեղգատար օլան ճիւմաթճա պէթալ-

ժայիւմաթ պիւնձմէք իւզըն Գ-Բաթիդիսա
նէմիզ թարաֆընտան իշար խորմէսինէ ին
թիդար իտէրիզ։ Այնի վազըթ տա, Բեպէր
սուրուս կոնդալըյա տըշաբը խաւէ իտիւ
միշ իւէն, պիւ գըսսը, զաթէն Օո իւշիւն
ճիւ կէտն Բաբա հազընթ լէրի թարաֆընտ
իւստէն իտիւթիշ օլան հուգուգը յիւլէյա
գատմէնին գըսմը պագըխսնըն ուն, պո
սէֆա Օսընըն Պիոս Բաբա հազընթ լէր
ճանիպինտէն իւստէ իտիւթիշ օլտըղըն
միւպէյեին պուլընան նէշըրիւսթլ մէցըրի

բէտէ, Կ-Բաթրիզիանի միջոցէն չափանք
Բէթիզի վէ եւ թաւահի նէ օրապիւնէն-
կինի անլաւամասորը: Եւսեւս պուստիւ
հոգեւոր մէջքիւրէ պազընտինն միլէթէ
իւստէսինն սալ ու էսասը օրմաղընը
եւաթօտ պիր ըրվաեթէ կէօրէ, «Բալիւս»ըն
այլմամաւն տան էվվէ Կաթողիկոսըզ հու-
գուգ վէ սէլալիթիւնն թէմամիյի ինրասը
խուսուսը՝ եւլընըզ Կ-Բաթրիկի լաւըզգա
մախսուս պիր լուծթը միւսթէնաւ իսու-
կինի անլաթմազ ինասլ իսիւթի իսէ, իշթէ
պուրալարընն Կ-Բաթրիզիանի միջոցէն,
իշգահ վէ թէմալի լազըմ աղը:

* Սարեն սաաթ 7տէ, Գաւորքէօյիւն-
տէ վէնէտիկ Միթթարեանլարը մէթէպի
պաղչէսինտէ, Մուրատ-Ռաֆայէլեան գա-
տիմ շախիրտանը ճէմիթի թարաֆընտան
մէթէպի իշթէ մէթէպի, խալիսալարընը
գիթըր ճէմիթի հիւսթէթէն էտիպի վէ մու-
սիգի կիւզէլ պիր էլլէնէն ինրա իտիւ-
ճէթ տիր:

ԲԱՐԻ ԳԱԼՈՒՍ

Ի ՊԱՅՈՒՆ

ԱՐԵՆ. ՊՈՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԳ. ԹԵՐԶԵԱՆ

Կ-ՊԱՅՈՒՆ-ԲԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ-ՀԱՅՈՑ

Նախանձեռնութեամբ Տեառն Գրիգոր Ա-
ճէմեանի (Մուխթար) և Պօղոս Թօգաւորեա-
նի, Երբեթի չօգնեալ մը մասնաւոր կեր-
պով վարձուած է բարի գաղութի ընդ-
առաջ երթալու համար, միւս սերիկ Կա-
թողիկոս-Պատրիարքին: Երբեքաւ կամուր-
ջէն պիտի մեկնի(*) Ժամը 3ին (ը.թ.) և
Մարտարայի բացըրը պիտի դիմաւորէ Նո-
րին Ամենապատուութիւնը:

Գիտ. Ա. ԿԱՐԳ 20, Բ. ԿԱՐԳ 10 ՂԵ.

ՄԵԿ ԱՆՁԻ ՀԱՄԱՐ

(*) Օրը պիտի ծանուցուի թերթերու մի-
ջոցաւ:

* Վաթանըն էն պէօրէ-ք գահրաման-
լարընը իսթիգալ իշին, հէր միլէթ թա-
րաֆընտան պիր չօգ բարազը նիւսալիլէր
իմա իտիւթի կիպի, օ գահրամանլար-
տան պիրի օլան իսթիլ. Թէրզեան Կ-Բաթ-
րիկիւրէ Էթ, հաղըթթիւր հաղըթնտաւ տա-
լի շու սըրաւտա զանիլ թարազը եօլտա
թաթիգալէ հաղըթնտաւ, միլէթիւրի ի-
շին պիր վաղիթէի համիթիլ օլտուղըն-
տան, Գրիգոր Էթ, Աճէմեան իլէ Պօղոս
աղա Թօգաթիւսըն իշպու թէնէպիլիսիւ-
շայեանը թազտի վէ թէնէպի տիր: Միւս
մարիթիւսիւսըն պու թէնէպիլիսիւ, ատէ-
թա պիր իւղմէթը միւսթիլիլէր օլտու-
ղընտան, ֆալաւ հասըլթ կէօրիւ-թէ-
րինտէ, Ատանա էօթըրիլէր իշին տէ պիր
հիսսէ չըգարաճազար տըր: Վաթօրտա եօ-
նուլար իշին հէր օլտուրէթ իսթիլիւսիւ
թէնէպի իտիլէնէի կիպի, այլընտ պիր
պանտա մուգիլա տալի պուլուսաճազ վէ
պիր պիւթէ թէրթիկ իտիլէնէթ տիր: —
Պիւլիլէր՝ մաթպասընդտա, Գալաթա-
սէրալը գարընտաւ քի սարաֆ տիւքընա-
նընտա վէ Պաղչէ-գաթուսընտա Նախիլ-
ճեան էնգալաւանէպիլէ Պէն-պիրալէիտ մա-
զազաւնտա պուլուսաճազ տալը:

ԲԵՐ ԶԻՒՍԵՅԻՆ ԲԱՇԱ

ՎԷ ՄԻԻՏԱՅԻՆԷՐԻ

Կէնէն հաթիմ բէնչէնպի հիւսիւ Մէճ-
հիսի մէպուսանտա, Պաեալիտ Գիւրտ մէ-
պուսը Միւլէյման Սուտի Էթ նին բօսիլ
տան էլէ կէնչիլիտի կի եւաթօտ վալիլիսի պիր
թազիլալ միւսթիլիսիւսըն վազըթ օլտը-
ղը պէնտա օլընան մէթիւսալար մէսէլէսի
հաղըթնտա չէտիա պիր միւսաղաշա վազը
օլտը իտի: Մէպուսը միւսթիլիսի, քէնտի
տօսթիլարընտան օլուպ, մանչիլի էնալիսի-
նէ էնալիլի գուլմ վէ ֆէնալըզար իթմիշ
օլմաթնտան տօլալը թաազիլալթը գա-
նուսիլէնէն ճէտէթ օլմաթտան եազաւնը
գուրթարմազ իւղըն իրան միւսթիլիսի
ֆիւրար իթմիշ օլան Գէօր Հիւսէյին բաշա-
լը բէնչիլի տալիլիսի տէն իսալի գըլմազ մազ-
սէտիլի, հէնչիլիլիսի օլան Գիւրտիլէր
եազաւնը մէթիւսալարտա, «Հիւսէյին

Թէնէյիլալի չէթիլիլ, մէթիւսալար եազը-
նըզ քի, էկէր Գէօր Հիւսէյին բաշա սէր-
պէթթ պարազըլմազա, իսեան իտէնչիլի,
Էրմէնիլիլի գաթիլ իտէնչիլիլ կիպի իսալի-
լէլէր իթմիլի հալտէ, տիկէր թարաֆտան
հիւսթիլիլ տէ, «Հիւսէյին Գէօր Հիւսէյին
բաշա Գիւրտիլէր իսեան իտիլիլէթսէ,
պուսալար հէր ֆէնալըզը եաթաճաղը» տէլի
թէնտիտ իտիլիլար կիպի սէօլլէր մէթի-
լէմիլ տիր: Իշթէ չօգ տէֆա Անաթօլիսի
շու եա պու մանչիլիլիսի գուսիւրա կէ-
լէն գաղըթըլըզար վէ հէր տէֆաթնտա
պիշարէ Էրմէնիլի միլէթիւսալարընտ տիւ-
շար օլտըզարը կէօնալէսի գուլմ ու թա-
աթտի, հէթ պու եօլտա էնթիլիլալարըն:

Թարիլիսիլիսի իտիլիլիսի օլմը, վէ քէնտի
արալարընտա իտիլիլիսի Գիւրտ վէ տիկէր
գալմիլարտ, պու եօլտա թարիլիսիլիսի
Էրմէնիլիլիսի իտիլիլիսի հիւսթիլիլիսի, թէն-
րուղընտ վէսիլէ վէրիլիլ, վէ պու եիւզ-
տէն նիլէ միւսթիլիլիսի իտիլիլիլիսի հիւսթիլիլիսի
սէպէպ օլընմը: տըր, Միւլէյման Սուտիլիսի
մէթիւսալարտ տա չիւպէսիլիլ պու կիպի
վէլիսի իտիլիլիսի սէպէպիլիլ վէրէպիլ-
լիլիլիսի, շայեանը մէթիլիլիսի վէ թէ-
նէթէր տիր քի, Էրգընմ վալիլիսի վազ-
թիւստա պու էնթիլիլալարտան իսալիլիսի
օլտաթ, մէյտանա չըգարմը, վէ քէնտ
լիլիսի միւսթիլիլիսի իտիլիլիսի քի, տալիլիլի
նազըրը տա, վուգուի հալէ վազըթ օլտը-
ղընտա, վալիլիսի իտիլիլիսի էվմիլիլի վէր-
միլ, վէ մէթիւսալարտա ալըմաթնտան
տօլալը Միւլէյման մէպուսանտա մէթէր
էնթիլիլիսի միւսթիլիլիսի վէ թարաֆիլի-
լիլի իտիլիլիսի տալիլիսի իտիլիլիսի թէնտալարտ
գաղըզ վալիլիսի միւսթիլիլիսի իտիլիլիսի տիր:
Գիւրտ պիլիլիսի էկէր պու էնթիլիլիսի գուլմ-
տէն ֆիլիլի կէլիսի իտիլիլիսի, իշ նիլիլիսի կի-
տէնէթ իտիլիլիսի: — Լաթիլիսի ղարիկ վէ զիւս-
տէսիլիսի ղարիկ տիր քի, պէօլլէ պիր ա-
լիլմ վէ վէլիլիսի ֆէնտալը թէնտալը միւս-
սէթիլիսի իտիլիլիսի էլան մէպուսալարտա օ
Մէթիլիսի տիլիլիսի գալու օլտուսթիլիսի...:

* Էրգընմ վալիլիսի սապըզը, Գէօր
Հիւսէյին բաշա հազընտա «Լաթիլիլիսի»
նին մուսթիլիլիսի տէն պիլիլիսի աթիլիլիսի
քի մալիլիսի վէրմիլ տիր: «Երմէնիլի Մէ-
րուլիլիլիսի սալիլիսի տէն ալըզարը լըզ ալը-
մը օլտըղընտան, պիւլիլիսի միւսթիլիլիսի
թէնտալը պէնտա իտիլիլիլիսի, Համիտ,
թէնտիլ մէթիլիլիսի տէնչիլի կիլիլիլիսի
թիլիլիսի իտիլիլիսի: հէր եէրտէ միւսթիլիլիսի
լէր արաթը: Իստիլիլիսի տօլըրմը օլ-
տըրը էն միւսթիլիլիսի հալտուսթիլիսի: օլըն հի-
մալիլիսի նալիլ օլտը իտիլիլիսի, Համիտ,
Գէօր Հիւսէյին տէն վալիլիսի թապիլիսի
լարը պուլուս: Գէօր Հիւսէյինն իտիլիլիսի
նը վար տըր, նէ՝ գանուսը: Գէնտի էվ-
լաթընը պօղաճազ գաթար գալիլ վէ պիւ-
լիլիսի պիր էնալիլիսի քէնտի քէնթիլիսի
գուրպան իտիլիլիսի գաթար վալիլիսի տիր:
Ալըզազ պիր շաթը օլտա պու ալէթ, հէ-
նուզ Ժանտարմա թէնչիլիլիսի օլմազտան,
քիւսթիլիլիսի վէ գուլմաթարընը հասէ-
պիլիլիսի թաազիլիլիսի էնչիլիլիսի մէթուր
(Գէր սէրտարը) թապիլիսի իտիլիլիսի տիր:
Գէօր Հիւսէյին, պու եէրտէ մէթուրիլիսի
թիլիլիսի իտիլիլիսի իտիլիլիսի, էնչիլիլիսի
լէրիլիսի պիլիլիլիսի, օլտըրմը պիր սէր-
վէթ քէնտա իթմիլ, վէ Համիտիլիսի ա-
լալարընը թէնչիլիլիսի, Հայտարանը
ալիլիլիսի ալալընտ միւսթիլիլիսի իտիլիլիսի օլը-
մը տըր: Էրմէնիլիսի մէթիլիլիսի տէն, Եր-
մը թարաֆընտան, վան, Պիւլիլիսի վի-
լըզընմ վիլիլիլիսիլիսի, Էրմէնիլիլիսի
թէնչիլիլիսի մէթուր իտիլիլիսի տիր: Երմէնիլիլիսի
թէնչիլիլիսի իտիլիլիսի քի, պու ալէթ, միւ-
սթիլիլիսի տալիլիսի, հիւսթիլիլիսի միւսթիլիլիսի օլան
պու պիլիլիսի էնալիլիսի նէլիլիսի հալտընը տըր:
Թէնչիլիլիսի օլտուսթիլիլիսի հիւսթիլիլիսի ֆէ-
նալըզարը ինրա իթմիլ վէ իթմիլիլիսի
տիր: Օ իւլ վիլիլիլիսի սօլուպ սօլանա
չէվիլիլիսի վէ արալիլիսի, պիլիլիլիսիլիսի
գաթը իշինտէ ղարիկ իթմիլ տիր: Գիւրտ
վէր տէնչիլիլիսի տէնչիլիլիսի գաթարընտան, —
չիւսթիլի օ վազըթ էրմէնիլիլիսիլիլիսի հիւսթի-
տար ալիլիլիսի տէնչիլիլիսի տէնչիլիլիսի
տալիլիսի օլտընմը տըր: — հէր քէն, քէնտիլիլիսի
հիւսթիլիլիսի իթմիլ տիր: Պիւլիլիսի հիւսթիլիլիսի
հիւսթիլիլիսի, քէնտիլիլիսի, Ապալիլիսի Համի-
տիլիսի պիր վէթիլիսի մազաթնտա մուսթիլիլիսի
թիլիլիսի մէթուր օլտուպ, իտարէսի ալիլիլիսի
սա պուլընտան Գիւրտիլիսի թարաֆընտան
էնալիլիսի միւսթիլիլիսի նէ կիպի մուսթիլիլիսի
իմա իտիլիլիսի հազընտա պիր ֆիլիլիսի

բէյտա իտիլիլիսիլիսի Գէօր Հիւսէյին,
տարալիլիսի հիւսթիլիլիսի սօլանա պալընտ
կէլիլիլիսի պիլիլիլիսիլիսի, իրանա ֆիւրար
թիլիլիսի, վէ պու հալիլիլիսի, էնալիլիսի, պիր
հայտուտան գուրթարմը տըր: Գէօր
Հիւսէյին միւսթիլիլիսի օլընաճազ ալէթ
տէնչիլի տիր: Անաթօլիլիսի վիլիլիլիսի շար-
գիլիլիսի իտիլիլիսի օլանալար, քէն-
տիլիլիսի, Էրմէնիլիսի մէթարտան չըգարըպ,
սալալար հէթիլիլիսիլիսի իւլէ էլիլիլիսիլիսի:
Պու հայտուսթ, էթթալար ուսթիլիլիսի գար-
չընտան միւսթիլիլիսի իթմիլէ իտիլիլիլիսի,
էվալ վէ նազաթտան միւրիլիլիսի ֆէվգէ-
լաթէ վէնիլիլիսի օլտըղընտ վէ սէրվէթի 50,000
լիւրա տէլիլիսի, պուլըն օն միւլի իտուկիլիսի
վազըթ տըրար: — Պաթէնտ վալիլիսի սապըզ
շու սէօլլէրի իլալիլիսի իթմիլ տիր: «Բէնա ի-
տիլիլիսի, Հարպիլիսի նէզալիլիլիսի սիւսթիլիլիսի
թիլիլիսի Թօնազ իտիլիլիսի կիտիլիսի կէօրիւս: օլըն
պու իտուսթապա պէնտիլիսի զիւստէ մալիլ-
մաթը վար տըր: Թարիլիսի գալու օլմա-
նալ շէլիլիսի սիլիսի սէօլլէնէնէթ տիր: Հիւ-
թիլիլիսի վէ բարալիլիլիսի, Հայտարանը
Գէօր Հիւսէյին բաշանը քիմ օլտըղընը
անլաւաճազար տըր...:

* Գէօր Հիւսէյին, վազը օլան միւ-
սթիլիլիսի իւլէրիլիսի ալտըրը միւսթիլիլիսի սա-
լիլիլիսի իտիլիլիսի վանա ալտէթ իթմիլ
տիր:

ՍՏԱՅԱՆՔ Գ. Լուսինեանի Ֆրանսա-
հայ բառգիրքին Բ. Հատորին 23րդ պրա-
կը. 40 փարսյ:

ՄԻԻԹԷՓԵՐԻԿ ՄԱԼԻՄԱԹ

Տիւն Ինիլիլիլիսի գալուսըն հէվմ վէ-
լաթիլիսի օլտուղընտան, մապէնտան վէ
հիւսթիլիլիսի սէֆարթիլիլիսի մէթուր-
լար կէօնալիլիլիսի, իտիլիլիսի իտիլիլիսի
իտիլիլիսի վէ օլտըղընտ գաթար օլտէֆիլիլիսի
տէն թօլար ալըլիլիսի տիր:

Ֆրանսա սէֆիլիսի տիւն սաթար էսպազ
Գիւսթիլիսի բաշանը գօնաղընտ կիտիլիլիսի,
միւսթիլիլիսի իլէ միւսթիլիլիսի իթմիլ տիր:

Եւսէնտէ Էրգընտա սէյնաճաթ իթ-
մէթէ օլան Ամիլիլիսի իտիլիլիսի ճիւսթիլիլիսի
սապըզ Միւ. Բուզվէլիլիսի, Էօնտանըն կիլիսի
ձօլ սէրալընտա քէնտի շէրէթիլիսի վէրիլիլիսի
պիր շիւսթիլիլիսի իտալ իլլէսիլիսի նուլէթ-
տա, Ինիլիլիլիսի, Մըսըր տաշա ազ պիր
իշթիլիլիսի վէ տաշա շիւսթիլիլիսի պիր սու-
լիլիլիսի իտալիլիսի իտիլիլիսի հազընտա նա-
սիւսթիլիլիսի վէրմիլ տիր: Մըսըրմը պիլիլիսի
գաթիլ իտիլիլիսի թէնչիլիլիսի իթմիլիսի միւսթիլիլիսի
տիր տէնչիլիլիսի: Մըսըր իտալիլիսի օլտու-
մալ վէ Ինիլիլիլիսի օլտա հաթիլ օլ-
մանա գաթար վէրմիլիլիսի իտիլիլիսի:

Արնալուտըզ հազընտա եէնի պիր
իտալիլիսի օլմաթըպ: իտիլիլիսի իտալիլիլիսի կէօ-
րէ, սիւսթիլիլիսի հիւսթիլիլիսի իթմիլ տիր, վէ պիր
թարաֆտան սիւսթիլիլիսի թօլանմաթնա
տէվմա օլտուսթիլիլիսի տիր:

Վէնչիլիսի Բօշմա ղազըթալը, գըլալ
Ֆէրթիլիլիսի իտիլիլիսի կիւսթիլիլիսի օլմաթ միւսթիլիլիսի
սիւսթիլիլիսի եազընտ պիր մէթիլիլիսի,
գըլալ մէթա ու սէնա իթմիլիլիսի պիւսթիլիլիսի,
շայեթ Պէօրիլիսի Պուլիլիլիսի ֆիւրթիլիլիսի
գուլվէլիլիսի ֆիլիլիսի չըգարմազ իշին պիւ-
լիլիսի գուլվէլիլիլիսի շալըլիլիլիսի օլտու-
սա, թարթիլիլիսի քէնտիլիլիլիսի իտալիլիլիսի թազ-
պիլ իտիլիլիլիսի տէնչիլիլիսի տէնչիլիլիսի իլլէմիլ տիր:

Պէյօլլը միւսթիլիլիսիլիսի ալըլիլիսի
օլտուսթիլիլիսի Տիւրան պէյ վէ պիր Ժանտարմա
գալիլիլիսի, տիւն, Դեաղընտիլիլիսի ֆիւսթիլիլիսի
ճէթիլիսի վէթաթ իթմիլ օլան պիր գաթարը
սիւսթիլիլիսի կիտիլիլիսի, իտալիլիսի օլտըլա-
րը արալանըն ալըլիլիսի Գիւրտիլիլիսի
եօթընը իւլէրիլիսի ալալիլիլիսիլիսի գօլ-
մանա պալալարընտան, միւսթիլիլիսի միւսթիլիլիսի
քէնտիլիլիսի արալանտան տիւսթիլիլիսի ալըլիլիսի
լար, պու սըրաթա Տիւրան պէյիլիսի պիր գօլը
բարալմը տըր: Օ Էնաթէ Պիւլիլիլիսի օլ-
տու գօմանտանը Ալէթ բաշա, գալալը կէօ-
րիւս, միւսթիլիլիսիլիսի արալանտան ա-
լարազ, Պէյօլլընա կէթիլիլիսի տիր:

Եւսթիլիլիսի սէֆիլիլիսի, կէնչիլիսի Պէյօլլը
միւսթիլիլիսիլիսի տաթիլիլիսի ֆիւսթիլիլիսի
վէթաթ իթմիլիլիսի եազընտըն Եւսթիլիլիսի
լընըն վէթաթիլիլիսի սէպէպ օլան բօլիս մէ-
մուլարընը ճէլալանտըրմաթըն վէ միւ-
սթիլիլիսիլիսի ալըլիլիլիսի թազընտալիլիսի
նազաթիլ վէրիլիլիսի միւսթիլիլիսի պիր թազ-
րիլ իթմիլ տիր:

Տիւն Պէյօլլը քէնչիլիլիսի, Մէթիլիլիսի

մէպուսան իտիլիլիսի Ամալ Ռիզա պէյ թա-
րաֆընտան վիւլէլիսի, տիւն վէ մէպուսան
իլէ պազը ղազըթա մուսթիլիլիսիլիսի միւ-
թէլիլիսի պիր իտալիլիլիսի քէնչիլիսի օլընմը
տըր: Մէթիլիլիսի միւսթիլիլիսի իտիլիլիսի իտալ
իտիլիլիսի, կիւսթիլիլիսի թիւրքէ պիր գօմիլիսի
վէ օրթա վէ կէօպէկ օնուսթիլիսի օլմաթը
տըր: Երբեթիլիսի 62 Ն. ղը վաթօրը իլէ ալի-
մէթ վէ ալտէթիլիսի վէ զիւսթիլիսի էնաթընտա
Էրթընը մուլիլիսիլիսի պիր իննէ սազ
թազընը թէնչիլիլիսի օլմաթը տըր: Երբեթիլիսի
Կէնչիլիսի 1 1/2 թաթիլիլիսի տէնչիլիլիսի վա-
թօր իլէ քէօրիլիսի ալտէթ իտիլիլիսի տիր:

Բարիգաթն ալընա թէնչիլիլիսի իտալիլիսի
կէօրէ, վէլիլիսի տալ իտալիլիսի իտալիլիսի
Էթ. հազըթիլիլիսի, կէնչիլիսի ալալը Բարիգաթ,
Օտէօն թէնչիլիլիսի իտալիլիսի իտալիլիսի Ան-
թար նալ իտալիլիսիլիսի հազըր պուլընմը
տըր: Միւսթիլիլիսի, բէթ չօգ տէֆա սա-
միմանէ ալալընտան, վէ լօթարընտա
պուլընտան մէթիլիլիսի քիւսթիլիլիսի միւսթիլիլիսի
Երթըր Ղանէմէ պէնտը մազընչիլիլիսի
իլլէմիլ տիր: — Վէլիլիսի տալ հազըթիլիլիսի
չէրէթիլիսի Բարիլիսի էնաթիլիլիսի թարա-
ֆընտան պիր իտալիլիսի գալու իտալիլիսի օլընմը
տըր: Պու սըրաթա իտիլիլիսի ճիւսթիլիլիսի Զա-
թը հազըթիլիլիսի Բարիլիսի հազընտա հիւ-
սթիլիլիսի սաթիլիլիսի իտալիլիսի իլլէմիլ, վէ
վէլիլիսի տալ հազըթիլիլիսի տէ պէնտը թէնչիլիսի
քիւսթիլիլիսի իթմիլ տիր: Մուլիլիսի Օմալը
մարընը թէնչիլիլիսի իլլէմիլ տիր:

Ձաթը հազըթիլիլիսի Բարիլիսի, չարլիսի-
պիլիսի կիւսթիլիլիսի իտիլիլիսի գաթըլա վէ մա-
նիլիլիսի տէնչիլիլիսի շազաթիլիլիսի հազը-
թիլիլիսի վէ տիլիլիսի գաթըլալարտա մապէնչը
Հիւսթիլիլիսի Էրթընը պուլընտըլարը հալ-
տէ, պէրալը թէնչիլիլիսի Պէյլիլիսի սէ-
րալընը թէնչիլիլիսի իթմիլիլիսի, վէ սաաթ 11
թաթիլիլիսիլիսի Տօլմա-պաղչէ սէրալընտ
ալտէթ պուլընտըլար տիր:

Ձարլիսի կիւսթիլիլիսի, սաթարալմաշա,
Պանիլիսի նէզաթիլիլիսի կիտիլիլիսի, վէ քիւսթիլիլիսի
սուրթիլիլիսի իլլէթիլիսի պազընը վէ սաաթ 7յէ
գաթար օրաթա գալըն տիր:

Մէսուսիլիսի զըրիլընը մանթըլալար
էնաթընտա մաթիլիսի վէ թօլարընտա սա-
թաթըզ զուսթիլիլիսի իտիլիլիսիլիսի, թաթիլիսի
չիլիսի թէնչիլիլիսի կիւսթիլիլիսի շայիլ օլմը իտէ-
տէ, ալը օլմաթընը թիւրքէ ղազըթա,
լարտա եազընտ տըր: — Ձարլիսի կիւսթիլիլիսի
իտիլիլիսի

ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	ℓ.	
4523602	200000	1552037	1250	399405	1000	1208701	1000	1460055	1000
1155207	4000	1635675	•	402963	•	1237400	•	1617759	•
1869190	1250	1768806	•	410874	•	1250987	•	1662431	•
257284	•	1835195	•	470126	•	1274141	•	1724078	•
281517	•	1889353	•	634536	•	1293816	•	1729131	•
410873	»	68666	1000	777584	•	1340331	•	1810739	•
729374	•	192104	•	906540	•	1399006	•	1868410	•
816729	•	200598	•	1008477	•	1412240	•	1902135	•
869478	•	259293	•	1093288	•	1414316	•	1912904	•
1265030	•	279015	•	1197340	•	1460052	•	1922130	•